

מסורת הש"ס

גליון הש"ס

הגהות הב"ח

לעזי רש"י

מטריצ"ה [מדר"ץ]. רחם.

מוסף רש"י

[illegible]

שנלמא חייב אס הוכלא. שפיר מלי
ויכא אס חייב. על כרחא לא שייק
לכא לשון נקי ופטור: כיון דל' פ
שעמע מתחלה וכו' ואל' פטור לא
נציבו ומתני' חלל קמני מחזירין ה
וצירי שמחייבין אומו להחזיר מה שגנ

"מיכן שפותחין בדיני נפשות תחלה לזכות:
 דיני ממונות מחזירין כו': ורמניהו ^(א) דין
 את הרין ויכה את החייב חייב את הזכאי
 מימא את המהור מיהר את הממא מה
 שעשה עשויו וישלם מביתו אמר רב יוסף
 לא קשיא כאן במומחה כאן בשאינו מומחה
 במומחה מחזירין והקניין אם היה מומחה
 לב"ד פטור מלשלם א"ר נחמן כאן שיש
 גדול הימנו בחכמה ובמניין כאן שאין גדול
 הימנו בחכמה ובמניין רב ששת אמר: כאן
 שטעה בדבר משנה כאן שטעה בשיקול
 הדעת ^(ב) דאמר רב ששת אמר רב אסי טעה
 בדבר משנה חזר טעה בשיקול הדעת אינו
 חוזר ^(ג) א"ל רבינא לרב אשי אפילו טעה בר'
 חייא ורבי אושעיא א"ל אין: אפילו בדבר
 ששמואל אמר ליה אין אפילו בדידי ודיך
 א"ל אבו אר ^(ד) קטילי קני באגמא אנן ^(ה) הויכי רבי
 שיקול הדעת אמר רב פפא יבגון תרי נתאי
 או תרי אמוראי דפליגי אהדדי ולא איתמר
 הלכתא לא כמר ולא כמר ואיקרי ועבר
 כחד מנייהו וסוגיא ^(ו) דשמעת' אזלי כאידך
 היינו שיקול הדעת איתובי' רב המנונא לרב
 ששת ^(ז) מעשה בפרה ^(ח) (של בית מנחם)
 שניטלה האם שלה והאכילה רבי טרפון
 תלכבים ובא מעשה לפני תכמים ביבנה
 והתירוהו ^(ט) שאמר ^(י) תורוס הרפא אין פרה
 וחזירה יוצאת מאלכסנדריא של מצרים
 אלא אם כן חותכין האם שלה כדי שלא
 תלד א"ר טרפון הלכה חמורך טרפון אמר
 לו רבי עקיבא פטור אתה ^(יא) שכל המומחה
 לרבים פטור מלשלם ואי איתא לימא ליה
 טועה בדבר משנה אתה וטועה בדבר
 משנה חזר חרא ועוד קאמר חרא מוטעה
 בדבר משנה אתה וטועה בדבר משנה
 חזר ועוד ^(יב) אי נמי בשיקול הדעת מטית

מומחה (י) לרבים אתה וכל המומחה לרבים
בר יצחק לרבא מאי קא מוטיב רב המ
היר האכילה לכלבים וליתא דרתהדר הכי
טעה בדבר משנה אינו חוזר אלמא קם
וקאמר ליה איהו מומחה לב"ד אתה ואתה פפ
דבר משנה חוזר לימא ליה כיון דאילו הואי
עבדא השתא נמי לא כלום עבדת רב חסדא
שלא נטל ונתן ביד בשלמא חייב אתה הוכאי
את החייב היכי משכחת לה דאמר ליה פטור
כיון דאמר פטור אתה כמו שנמל ונתן ביד
ממנות מחזירין בין לזכות בין לחובה בשלמא
חייב אתה ולא נטל ולא נתן ביד אלא לחוב
פטור אתה והאמרת כיון דא"ל פטור אתה כמו
דיני ממנות מחזירין לזכות שהיא חובה דכח

וקמתי מה שעשה עשיר בדקדקתי בה שגועל מן הזכאי מה
הוא לישנא אלא בחזרה אח הנחמנע פה חייב לשלם
אסתר. חזרה היה מוזמן וזכורו על סוף פרמ שנת
ורקאמר. מחיריך: **מחיר דאקמתי**. לעולם לא לחזור
ר לזכורו של זה אם חייבוהו תחלה ולא נשאו ונתנו
דכוותא **בני נפשו**. על כרחיך הכי צרי לפרשה ולתת

שיפרע מחזירין. אלא לחובה היכי משכחת לה כלומר שהיא עכשיו
שלא נשא ונתן ביד מחזירין הדין. והא אמרת למעלה דכיון דא"ל
ליה לזבאי חייב אתה שהיא חובה לו ואקשינן אי הכי גבי דיני

יחיו. וא"ת טיידר את הטעם אחרי מה
מה ששטה עשר אחרי משלם דאכתי
דומיו עד לבסוף וי"ל דהשתא סבירא
ק"ל כשעירבן הכס והשתא מה ששטה
עשר שעירבן ברוב פירותיו טהורים
בטעמי ברובם וי"ל שם שערבן
בפירות מועטים וא"ת למאי צ"ד כ"פ
עד כמה (בטורח דה: כח:) דלמאי כר"מ
הא שמעתי ליה דברק הנחזקין (גיטין
ד' ד:) גבי נפלו ותפסעו דמשי? שגב
לא יעלו דקנסין סגב אטו משי דעל
כן היכי בטלי ברובא וי"ל כיון דאל
פי חכם עביד לא קים האי שוגב אי
נמי לענין דינא דגרמי מוקי דף
כ"ר מאיר כ"פ' דר כמה (אס דף
כח:) ולא ברוחיה לכל מילי:

באן במדבר. כולי סוגיא בטעם בשקול הדעה דאי דבדר משנה להו רב נתמן ורב יוסף גופיהו שמעינן להו במחזות בפרק אלמנה (ד' ק:) דאמר ר"ד שמכרו כולא הכרוז נעשו כמי שטעו בדבר משנה ויחזירו וא"ת בפ"ק דמכילתין (ד' ה.) דמא ויטרו דבר דר נתמן דן דינא וטעיה אחא לקמיה דרב יוסף אמר ליה אי קבלוך עליהו כו' כי טעיה נמי בשקול הדעת אמאי לא היה חוזר להו מומחה הוה יו"מ דמומחה דהכל היינו במומחה דסמיכא: **השתא** נמי א"א באום עברת. בלא נטל ונתן ביד יאירי דלי האכילה ר' טרפון כללניס א"כ טובא עד דתמימה (פס' ע' ד כמה (בטורח) רב: וספ) כהניס א"כ דן א"ה הדין בעי לאוקומי כר"מ מקמי דאוקי כשטעו ונתן דן א"ה אמאי חייב חסס כשטייה א"ה הטמא כמי שצירכן בעל הבית כצירומי יומא כיון דלילי כל עירבן הוה הדר השתא נמי לאו כלום עבד וי"ל דסוגיא דהכל אחאי כרנן ככל לר"מ דן דינא דגרמי חייב אע"ג דלילי כל עירבן הוה הדר דהא מראה דינר לשולחן ונמאל הר מחייב לר"מ בהגזל קמא (בי"ק ד' ק. וספ) אע"ג דלילי הוה קמן הוה הדר: שוחרר

פסוד מלשלים אמר רב נחמן
והוא לרב ששת מפרה פרה
אמר ליה אי אמרת בשלמא
ייתא היינו דקא מפחיד ר"ט
ר מלשלים אלא אי אמרת טענה
מפרה דיקן לאו דינא ולא כלום
אמר ר' אבהו שנטל ונתן ביד כהן
נגזן שנטל ונתן ביד אלא זיכה
אתה והא לא נטל ונתן ביד
דמי אלא מתניתין דקתני דיני
כות משכחת לה דא"ל מעיקרא
היכי משכחת לה דאמר ליה
שנטל ונתן ביד דמי חדא קתני
תה גבי נפשות מחזירין לכות
ואין

ש מידו שלא כדין ונתן לחובע: **אלא**
אמר לו פטור אתה דאין לשון זכאי
כיד דמי: **אלא** מחזיר לחובע ע"כ
מחזירין מאחר שזיכהו **אלא** משום
כיד מחזירין לזכותו שהוא חובתו של
חילוק בין דיני ממונות לדיני נפשות:
וזכר

על דין האמת לחובה היכי משכחת לה כגון
יב פטור אתה כאלו נשא ונתן ביד הוא וחייב
נפשות נמי נימא חדא קתני וכי תימא הכי נמי

עין משפט
גר מצות

יב א מ"י פ"ו מהל'
סנהדרין הל' ג סמג
עשין לא טו"ע ח"מ ס"ה
סעי' א'
יג ב ג ד ה מ"י טס הלכה
[א] ב טו"ע טס סעי'
ז'
יד ו ז ח טס הלכה ג
טו"ע טס סעיף ג
וע"ס:

דבינו חננאל

[illegible]